

Høringsnotat

om

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse og almen voksenuddannelse m.v.

(Afstandszoner i skoleåret 2023/24)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 4. januar 2023 til den 25. januar 2023 været i høring hos 64 høringsparter. Høringsudkastet har været offentliggjort på Høringsportalen

Der er modtaget 22 høringssvar, hvoraf 15 høringssvar indeholder bemærkninger til udkastet. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

2. Sammenfatning

Høringssvarerne og – processen har givet anledning til følgende:

- I det fremsatte lovforslag er det præciseret i de almindelige bemærkninger, afsnit 3, vedr. forholdet til databeskyttelseslovgivningen, og i de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1, at der med forslaget ikke vil blive indhentet oplysninger om forældreindkomst, og disse oplysninger vil ikke indgå i elevfordelingsmekanismen.
- Der vil under folketingsbehandlingen af lovforslaget blive stillet ændringsforslag til fjernelse af tilskudsloftet for private gymnasier fra optaget til skoleåret 2023/24.

Der er herudover foretaget redaktionelle og lovtekniske ændringer i lovforslaget.

3. Generelle bemærkninger

FA, Landsforeningen af 10. klasse Skoler og Danmarks Private Skoler tilslutter sig det foreslåede.

Danske Gymnasier tager regeringens ønske om at tilbagerulle den del, som vedrører forældrenes indkomst, til efterretning. Foreningen ønsker dog at bemærke, at tilbagerulningen sker på et så fremskredent tidspunkt, at tidsplanen for implementeringen m.v. er stærkt udfordret og kræver en grundig informationsindsats fra Børne- og Undervisningsministeriets side. Foreningen opfordrer regeringen og de øvrige partier i Folketinget til, at der fremover stræbes efter at indgå brede politiske aftaler om de udfordringer, der skal løses på undervisningsområdet.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening konstaterer, at formålet i lov nr. 880 af 21. juni 2022 om at modvirke skæv elevfordeling ikke længere kan opnås. Foreningen finder det stærkt beklageligt, at den skæve elevfordeling ikke fjernes eller modvirkes ved at fjerne bestemmelsen om fordeling på baggrund af forældreindkomst.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening er stærkt bekymrede over det fremlagte lovforslag. Der har været en del ændringer og udskydelser i forbindelse med elevfordelingen. Ændringer der har store konsekvenser for eleverne, men også for skolerne og de ansatte. Med lovforslaget fjernes størstedelen af løsningen på udfordringerne omkring skæv elevsammensætning, øget polarisering og få ansøgere på en del gymnasier i de store byer. Et

problem, der er mest presserende for de seks gymnasier, der med aftalen ikke måtte optage elever i indeværende skoleår.

Danske Regioner tager til efterretning, at lovforslaget fjerner forældreindkomst som kriterie ved fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser. Det er positivt i forhold til at sikre god uddannelsesdækning, at øvrige elementer ikke er ændret.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) vil gerne rose regeringen for at afskaffe elevfordeling vha. indkomst og gøre alle zoner til afstandszoner. DEG hilser den afledte simplificering af en meget kompleks model velkommen.

Danmarks Vejlederforening bemærker i forhold til processen, at det at skulle træffe et uddannelsesvalg er en stor ting for de unge mennesker. For at give de unge så meget ro til at træffe selve valget, er det vigtigt, at optagelseskrav, ansøgningsproces, optagelsesprocedurer m.m. er så lette at forstå som muligt. Foreningen oplever i forvejen, at eleverne finder noget af dette komplekst og ulogisk. I dette skoleår er der i forvejen blevet brugt en del tid på at forklare elevfordelingen. Når man ønsker at gennemføre ny lovgivning på meget kort tid, med ændrede formodede ansøgningsfrister m.m., er det med til at skabe uro.

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening anfører, at lov nr. 880 af 21. juni 2022 fastlagde nye fordelingskriterier, som skulle sikre en mere jævn fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser ud fra socioøkonomiske principper. Foreningen finder, at det er en uskik at ændre lovgivningen, før virkningen af den er konstateret. Med ophævelse af elementer af lov 880 af 21. juni 2022 mistes redskabet til en mere ligelig elevfordeling, der var grundlaget for beslutningen.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet er opmærksomt på, at det ikke er hensigtsmæssigt, når et lovforslag skal hastebehandles. Regeringen lægger imidlertid stor vægt på, at kriteriet om forældreindkomst ikke kommer til at indgå i elevfordelingen for skoleåret 2023/24. For at denne ændring af elevfordelingsmodellen kan få virkning allerede for fordeling af elever til skoleåret 2023/24, er det nødvendigt, at loven træder i kraft den 15. februar 2023 – og ikke senere. Derfor er det nødvendigt med en hastebehandling af lovforslaget, og at en udskudt åbning af ansøgningsprocessen udskydes. For at sikre tid til og nogenlunde ro omkring de unges ansøgning, vil ansøgningsfristen samtidigt blive udskudt i forhold til det sædvanlige

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet er opmærksom på, at ændring af modellen medfører behov for grundig information af kommende ansøgere, institutioner m.fl. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har allerede gennemført en række webinarer og informationsmøder for vejledere og institutionsledere om den forventede ændring af modellen og konsekvenserne for ansøgningsprocessen i 2023 og planlægger yderligere informationsindsatser, når ændringen forventes vedtaget.

Med fjernelse af forældreindkomst er der ikke længere et element, som på samme måde er målrettet til at dæmme op for en skæv elevsammensætning. Regeringen vil derfor præsentere en ny model for elevfordeling, der modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer.

4. Bemærkninger til elementer af lovforslaget

4.1. Konsekvensberegninger og tidsfrister

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening er bekymrede over, at der ikke er udarbejdet konsekvensberegninger og tidsfrister for den midlertidige model for 2023/24.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Regeringen ønsker at ændre elevfordelingsmodellen, så kriteriet om forældreindkomst ikke længere indgår i fordelingen.

Ansøgningsfristen for ansøgning til en ungdomsuddannelse forventes at blive udskudt til den 13. marts 2023. Udskydelsen for åbning af ansøgningsproces og –frist forventes ikke at få betydning for, hvornår den centrale fordelingsmekanisme fordeler ansøgerne, og hvornår ansøgerne får svar på, hvor de har fået reserveret en plads.

4.2. Udskudt ansøgningsfrist

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det dybt beklageligt, at ansøgningsfristen som en konsekvens af lovforslaget bliver yderligere udskudt. Det forstærker problemer for institutionernes planlægning af kommende skoleår.

KL bemærker, at den afkortede ansøgningsperiode og udskudt ansøgningsfrist for optag på alle ungdomsuddannelser må forventes at øge henvendelser fra unge og forældre til bl.a. de kommunale uddannelsesvejledere.

Danske Gymnasier anfører, at det er helt afgørende, at der ikke sker yderligere forsinkelse i denne proces.

DEG vil gerne kvittere for, at tidsplanen for optagelsesprocessen efter ansøgningstidspunktet fastholdes, således at tilbagemeldinger til skoler og ansøgere ikke forsinkes yderligere.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ansøgningsprocessen forventes åbnet den 15. februar 2023, når reglerne i lovforslaget træder i kraft. For at sikre et fornuftigt tidsrum for de unges ansøgning til ungdomsuddannelse forventes ansøgningsfristen at blive udskudt til den 13. marts 2023. Ministeriet har tillid til, at institutionerne kan håndtere udskydelsen. Det bemærkes endvidere, at udskydelsen ikke forventes at få betydning for, hvornår den centrale fordelingsmekanisme fordeler ansøgerne, og hvornår ansøgerne får svar på, hvor de har fået reserveret en plads.

4.3 Indhentelse af oplysninger om forældreindkomst

Danmarks Private Skoler finder det under henvisning til passus i udkastet side 16, afsnit 2, hvoraf fremgår, at "Styrelsen for It og Læring også for ansøgere til skoleåret 2023/24 vil indhente oplysninger om ansøgenes forældres indkomst hos Told og Skatteforvaltningen, og at disse oplysninger bl.a. vil blive brugt til beregninger af zonetyper til optaget til skoleåret 2024/25", stærkt betænkeligt, hvis dette de facto betyder, at forældres indkomst (alligevel) vil være et kriterie i den fremtidige fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Der vil med forslaget ikke blive indhentet oplysninger om forældreindkomst, og disse oplysninger vil ikke indgå i elevfordelingsmekanismen. Lovforslagets bemærkninger (almindelige bemærkninger, afsnit 3, vedr. forholdet til databeskyttelseslovgivningen, og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1) er præciseret desangående.

4.4. Tilskudsloft

Danmarks Private Skoler udtrykker bl.a. under henvisning til passus i udkastet side 16, afsnit 4, hvoraf fremgår, at "forslaget ikke vil få afledte konsekvenser for de private gymnasier...", manglende forståelse for, at muligheden for et tilskudsloft fastholdes.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Regeringen ønsker at fjerne tilskudsloftet for private gymnasier fra optaget til skoleåret 2023/24. Det hænger sammen med, at indførelse af loftet for tilskud til private gymnasier blev indført for at imødegå, at der i byområder sker en utilsigtet søgning mod de private gymnasier for at undgå elevfordelingen i fordelingszoner. Når forældreindkomst udgår som fordelingskriterium, er det naturligt også at ophæve tilskudsloftet for de private gymnasier. Der vil derfor blive stillet ændringsforslag herom til det fremsatte lovforslag med henblik på, at det kan indgå i folketingsbehandlingen, herunder Børne- og Udvalgets betænkningssag.

5. Bemærkninger uden for lovforslagets rammer

5.1. Transporttid

Danske Regioner anfører, at ansøgenes transporttid til den søgte uddannelsesinstitution, grundet den nuværende beregningsmetode for transporttid, er et uhensigtsmæssigt fordelingskriterium. På grund af beregningsmetoden for transporttid, er transporttiden ikke kendt af ansøgerne på det tidspunkt, de søger, og transporttiden kan desuden variere fra beregningstidspunktet i marts til skolestart i august. Danske Regioner foreslår derfor, at fordelingskriteriet justeres fra transporttid til afstand målt i kilometer.

Sandi Als (privatperson) anfører, at det ikke fremgår tydeligt af lovforslaget, hvad der forstås ved transporttid. Hvis transporttid skal forstås således, at der udelukkende menes kollektiv trafik, gøres opmærksom på, at mulighederne for kollektiv trafik er langt mere begrænsede i landområderne i forhold til i byerne, hvilket kan betyde, at ansøgere i byer bliver prioriteret foran ansøgere i landområder, hvor der f.eks. skal ske flere skift, hvorfor ansøgere i landområderne i praksis finder alternative muligheder til kun kollektiv trafik, som f.eks. samkørselsordninger, cykel, knallert osv. Det foreslås derfor, at transporttid opgøres i afstand i bil.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Opgørelsen af transporttid blev fastlagt ved lov nr. 880 af 21. juni 2022. Af lovbemærkningerne til lovens § 11 h (L 157 som fremsat den 31. marts 2022), fremgår det, at "*Transporttid opgøres som den estimerede rejsetid fra ansøgerens bopæl til afdelingens adresse (vejpunkt til vejpunkt) med enten offentlig transport eller cykel. Rejsetiden vil blive opgjort i hele minutter. Det er den af de to transportformer, der har den korteste estimerede transporttid, der lægges til grund for den maksimale transporttid i både fordelings- og afstands-zoner, ved fordelingen i afstands-zoner, jf. lovforslagets § 11 h, og ved regionens fordeling af ansøgere efter § 11 j og k.*

Transporttiden vil blive beregnet fra ansøgerens bopæl til afdelingens adresse om morgenen og fra afdelingens adresse til ansøgerens bopæl om eftermiddagen. Ved beregning af transporttid med offentlig transport beregnes rejsetiden som en samlet rejsetid fra ansøgeren forlader sin adresse til ansøgeren er nået frem til afdelingens adresse, inklusiv ventetid undervejs.

Til brug for beregning af transporttid med cykel eller offentlig transport vil Børne- og Undervisningsministeriet anvende it-værktøjer, der beregner de mest optimale ruter og estimerer rejsetiden via disse ruter."

Derudover er der i forslag til bekendtgørelse om elevfordeling, transporttid og optagelse på de gymnasiale uddannelser (Elevfordelingsbekendtgørelsen), som er sendt i ekstern høring den 16. januar 2023, foreslået nærmere bekendtgørelsesregler om opgørelse af transporttid.

Det falder ikke inden for rammerne af lovforslaget at ændre transporttid til transportafstand.

5.2. Kapacitetsstyring

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det positivt, at der med lovforslaget fastholdes en stram kapacitetsstyring, minimumskapacitet og ligestilling af alle de gymnasiale uddannelser.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening ser frem til, at der i de midlertidige kapaciteter, der udmeldes i februar, tages særligt hensyn til de seks institutioner, der har været underlagt midlertidigt stop for optag. Foreningerne opfordrer til, at tre tiltag anført i deres høringsbrev implementeres inden skoleåret 23/24. Det er foreningernes forventning, at man vil bruge stram kapacitetsstyring til at holde hånden under de udsatte institutioner. Med de udmeldte beregningstekniske kapaciteter har der været flere skoler, der har været overraskede over at få større kapacitet – en overraskelse som foreningerne deler. De forventer, at der bliver rettet op på denne skævhed i næste fase af kapacitetsfastsættelsen. Foreningerne opfordrer til, at der i forbindelse med hele kapacitetsfastsættelsen arbejdes med seks punkter, jf. høringsbrev.

DEG anfører, at om muligt kunne ministeriets udmelding om endelig kapacitet og tildelte elever rykkes frem, da ministeriet ikke længere skal påsætte indkomstoplysninger på alle ansøgere, hvilket giver en tidsbesvarelse. DEG er skeptiske overfor, om kapacitetsstyringen effektivt vil sikre et bæredygtigt elevgrundlag på små gymnasieafdelinger i tyndtbefolkede områder. DEG anbefaler derfor, at ministeriet allerede i næste skoleår evaluerer modellens konsekvenser for elevoptag på de afdelinger/institutioner, der er tildelt minimumskapaciteter. Hvis ikke den fungerer, bør aftalen justeres. DEG mener at en mere holdbar model vil være lokale løsninger kombineret med et gennemsyn af taxametrene. Regeringen bør hurtigst muligt genbesøge hele økonomien bag ungdomsuddannelserne for at sikre, at der kan opretholdes kvalitetsudbud i hele Danmark.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet noterer sig foreningernes synspunkter og bemærker i den forbindelse, at kapacitetsstyring og processen for kapacitetsfastsættelse ikke er en del af det aktuelle lovforslag.

5.3. Minimumskapacitet

Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at det kan være absolut afgørende for en reel effekt af minimumskapaciteten i de tyndbefolkede områder at hæve minimumskapaciteten for de gymnasiale institutioner, der tilbyder flere forskellige uddannelser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af lovens § 8, stk. 3, at: "Hver institution, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller hver afdeling skal mindst have en kapacitet på 84 elever. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte minimumskapaciteten til færre elever, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område, herunder i andre geografiske områder. På institutioner eller afdelinger med flere gymnasiale uddannelser opgøres minimumskapaciteten samlet for de gymnasiale uddannelser."

Det er ikke hensigten med dette lovforslag at ændre reglerne om kapacitetsfastsættelse. Forslaget om at ændre på måden at opgøre minimumskapacitet på falder derfor uden for rammerne af lovforslaget.

5.4. Midlertidigt stop for optag

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening anfører, at det bør sikres, at der fortsat vil være gymnasievalgsmuligheder i de områder, der har været berørt, samt at de institutioner berørt af midlertidigt stop for optag skal kompenseres indtil effekten af nul-året er ophørt.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening anfører, at især de ansatte på de seks skoler uden optag i år har været udsat for et urimeligt stort pres med ændringer og indsatser, der endnu ikke er afklaret. Foreningerne ser et akut behov for en politisk beslutning, der skaber et solidt fundament for de seks skoler, både økonomiske og elevmæssigt og anfører tre forslag på kort sigt.

DEG anfører, at det er vigtigt, at stop-for-optag-skolerne får et tilstrækkeligt elevoptag og dermed miljø og økonomi til, at eleverne oplever at have et godt fagligt og socialt miljø

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Institutionerne berørt af det midlertidige stop for optag er alle blevet kompenseret for den tabte taxameterindtægt af én årgang mindre i hhv. to eller tre år afhængigt af, om der var tale om et 2- eller 3-årigt uddannelsesforløb. Ministeriet har i alt udbetalt 132,2 mio. kr. til institutionerne som kompensation.

Institutionerne omfattet af det midlertidige stop for optag vil som øvrige institutioner modtage taxametertilskud for nye optag af elever.

Institutioner, som har været omfattet af midlertidigt stop for optag, er også omfattet af de nye regler om kapacitetsfastsættelse. Kapacitetsfastsættelsen er ikke en del af det aktuelle lovforslag.

5.5. Eftertilmeldere på hf

Danske HF og VUC bemærker, at lovforslaget ikke tager hånd om, at en gruppe ansøgere til to-årig hf – nemlig de ansøgere, der ikke kommer direkte fra 9. klasse eller 10. klasse og som ikke søger inden fristen i marts – fremadrettet vil få en meget lang sagsbehandlingstid for deres ansøgninger, idet regionerne vil skulle fordele disse ansøgere i juni/juli måned. Foreningen finder det

uhensigtsmæssigt, at denne ansøgergruppe ikke som hidtil løbende kan få behandlet deres ansøgning og afklaret eventuelle støttebehov af den institution, de har ansøgt om optagelse på. Samtidig indgår forventet antal eftertilmeldere fortsat heller ikke i kapacitetsfastsættelsen for institutionen, hvilket skaber usikkerhed for, om og hvor der er plads til at optage dem.

Foreningen foreslår, at det forventede antal eftertilmeldere tælles med i både den foreløbige og den endelige optagekapacitet for de enkelte afdelinger ved at tage udgangspunkt i elevtallet fra 1. september året før. Herudover bør eftertilmeldere, som ikke søger direkte fra 9. eller 10. klasse, få deres ansøgning behandlet af 1. prioritetsinstitutionen, så disse har mulighed for løbende at optage ansøgere, der søger efter fristen i optagelse.dk. Hvis 1. prioritetsinstitutionen ikke har plads til en ansøger, skal institutionen sende ansøgningen videre til 2. prioritetsinstitutionen.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening anfører, at problemet med eftertilmeldingerne på hf skal håndteres. Foreningerne opfordrer til, at der findes en løsning, hvor eftertilmeldingerne indgår som en særskilt del af kapacitetsudmeldingerne med mulighed for, at skolerne selv håndterer eftertilmeldingerne, der ikke kommer direkte fra grundskolen.

Danske Gymnasier anfører, at en håndholdt proces er nødvendig. Danske Gymnasier foreslår, at både de foreløbige og de endelige kapaciteter for hf, som Børne- og Undervisningsministeriet fastsætter, også omfatter ansøgere, der søger senere end ansøgningsfristen (eftertilmeldere).

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Efter gældende lovs § 11 k fordeler regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, til og med første uge af november de ansøgere, hvis ansøgning ikke er indgået i den centrale fordelingsrunde (eftertilmeldere). Fordelingen skal ske inden for rammerne af institutionernes eller afdelingernes kapacitet til en af ansøgerens prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling inden for 45 minutters transporttid. Regionsrådet kan hæve kapaciteten på en institution eller afdeling, hvis det er nødvendigt for at tildele disse ansøgere plads.

Det er ikke hensigten med dette lovforslag at ændre reglerne om kapacitetsfastsættelse og fordeling af eftertilmeldere. Ministeriet er opmærksomt på problemstillingen og er i dialog med regionerne og de gymnasiale lederforeninger om, hvordan det kan håndteres på den bedst mulige måde til det kommende skoleår. Regionerne drøfter desuden håndteringen med institutionerne i de nye gymnasiesamarbejder.

5.6. Toårig stx-udbud

Danske Gymnasier anfører, at det også er vigtigt med en håndholdt indsats for de private og offentlige toårige stx-udbud. Institutionerne bør kunne tilgå de ansøgninger, der er kommet i optagelse.dk, straks efter, de er registreret her.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Institutionerne kan via teknisk webservice tilgå de 1. prioritetsansøgninger, som er modtaget på Optagelse.dk, når ansøgningsfristen er udløbet.

5.7. IB

Danske Gymnasier anfører, at ansøgere til pre-IB, der ikke har tilstrækkelige danskundskaber til at kunne optages på stx, hhx, htx eller hf bør kunne optages direkte af institutionen uden om optagelse.dk.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ansøgere til pre-IB skal som andre ansøgere søge om optagelse via Optagelse.dk og bliver fordelt i den centrale fordelingsmekanisme efter reglerne i loven. Det er ikke hensigten med dette lovforslag at ændre reglerne om fordeling af ansøgere til pre-IB.

5.8. Ansøgere til treårig hf og ASF-klasser

Danske HF og VUC og Danske Gymnasier finder det problematisk, at ansøgere til de såkaldte ASF-klasser og ansøgere til treårig hf-forløb fortsat ikke fordeles direkte af den pågældende ansøgers førstprioriterede institution. Foreningen finder, at håndteringen af denne gruppe bør foregå håndholdt, så den enkelte institution med disse udbud står for at vurdere, hvilke ansøgere der er kvalificerede.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ansøgere, der ønsker forrang i forbindelse med optagelse på en gymnasial uddannelse, vil kunne markere dette i optagelse.dk. Det gælder således også for ansøgere, der ønsker optagelse i en særlig ASF-klasse og ansøgere, der ønsker at blive optaget på en institution, der opretter selvstændige klasser på forlængede forløb for elever, der på grund af funktionsnedsættelser eller tilsvarende vanskeligheder er forhindret i at følge undervisningen på normal vis.

Den institution, som ansøgeren ønsker forrang til, vil efterfølgende skulle foretage en vurdering af, om ansøgeren opfylder betingelserne for at få forrang. Hvis institutionen alene har et bestemt antal forrangspladser til rådighed, vil institutionen kunne nøjes med at give forrang til dette antal ansøgere og dermed samtidig ud fra lovlige og saglige kriterier foretage en vurdering af, hvilke ansøgere, der skal have de pågældende forrangspladser.

5.9. Ansøgere til de erhvervsgymnasiale uddannelser

DEG frygter, at der vil være risiko for, at der pga. elevfordelingsaftalen optages færre elever på de erhvervsgymnasiale uddannelser. DEG nævner en række bekymringspunkter, som skulle have medført, at erhvervsgymnasierne skulle have været ude af aftalen eller som minimum, at aftalen skulle have været udskudt et år, så aftalen kunne være kigget efter i sømmene. Foreningen anfører endvidere, at det er vigtigt at ministeriet udarbejder en analyse af kapacitetsfastsættelses- og optagelsesproces samt disses konsekvenser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

De erhvervsgymnasiale uddannelser er omfattet af elevfordelingsmodellen, og det falder uden for rammerne af lovforslaget at ændre på dette. Det er hensigten, at ministeriet vil følge op på kapacitetsfastsættelses- og optageprocessen, når modellen er blevet implementeret.

5.10. Profilymnasier

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening bemærker, at vurdering og godkendelse af profilymnasier i høj grad sker med øje for de konsekvenser,

det kan have for den skæve elevsammensætning. Med afskaffelsen af fordelingszonerne, vil profilgymnasier i højere grad kunne være forvridende for fordelingen "i de tidligere fordelingszoner" og umiddelbart har regionerne ikke kunne nå at tage afskaffelsen med i deres overvejelser i forbindelse med godkendelsen af profiler. Foreningerne foreslår, at det for skoleåret 2023/24 ikke tillades at godkende nye profilgymnasier.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Godkendelserne til profilgymnasier med virkning fra skoleåret 2023/24 er givet. Børne- og Undervisningsministeriet vil følge udviklingen i forbindelse med dette års optag.

5.11. Kommende elevfordelingsmodel

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – bestyrelserne anbefaler, at arbejdet med en ny langsigtet model igangsættes og tilrettelægges således, at den kan vedtages i god tid før ikrafttræden. Det er vigtigt både for elevernes uddannelsesvalg og institutionernes muligheder for vejledning og planlægning.

Danske HF og VUC finder det vigtigt, at forhandlingerne om den kommende elevfordelingsmodel sker med inddragelse af alle aktører på det uddannelsespolitiske område, som er omfattet af reglerne for elevfordeling. Foreningen finder det desuden væsentligt, at en kommende aftale om elevfordeling forankres bredest muligt i Folketinget.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening ser frem til dette arbejde og vil gerne bidrage til denne proces. Det er foreningens opfattelse, at det i en sådan ny lovgivning fortsat vil være hensigtsmæssigt at fastlægge to modeller: Én model, der skal modvirke den skæve elevfordeling i de større byer, og én model, der skal understøtte det brede udbud af uddannelser over hele landet.

KL bemærker, at regeringen vil fremsætte en ny model, som modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer. I den forbindelse vil KL gøre opmærksom på, at der i den nye model bør tages højde for lokale forhold i fordelingen af elever.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening er bekymrede over, at regeringen på nuværende tidspunkt ikke er kommet med forslag til en fremtidig model. Det er afgørende, at modellen både kan sikre en mere balanceret elevsammensætning og holde hånden under de små gymnasiale udbud i de tyndt befolkede egne. Foreningerne ser frem til at blive inddraget.

Danmarks Private Skoler noterer sig med bekymring, at der er lagt op til forhandling af en ny model, der skal modvirke en skæv elevsammensætning. Foreningen er bekymret for, at også en ny model vil tilsidesætte elevers selvbestemmelse og frie valg.

Danske Gymnasier opfordrer til, at der hurtigt findes en model til at løse polariseringsproblematikken, så denne kan få virkning fra skoleåret 2024/25. Foreningen bidrager gerne med løsninger. Foreningen ønsker i forbindelse med en ny model, at Børne- og Undervisningsministeriet stiller data til rådighed via Danmarks Statistiks forskeradgang, så det bliver muligt at analysere effekten af den nye lov.

Danske Regioner bidrager gerne til arbejdet med at udvikle en ny model og deler gerne erfaringer med lokale elevfordelingsregler, fx KUO-modellen i Region Midtjylland, idet de lokale modeller også vil kunne udvikles.

DEG mener at det er vigtigt, at der findes en varig model, som kan sikre, at alle unge, uanset hudfarve og social status, får en ungdomsuddannelse. DEG foreslår, at der findes lokale løsninger i stedet for en national model. DEG anbefaler at undersøge, om campusdannelse kan anvendes som et greb, der giver mindre sårbarhed ift. det enkelte udbud på campus. DEG har den 26. januar 2023 eftersendt bilag til deres høringsvar, hvori Next og Aarhus Gymnasium bl.a. kommer med forslag til mulige lokale løsninger for gymnasier med stop for optag.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet har noteret sig foreningernes opmærksomhedspunkter og anbefalinger, herunder ønske om inddragelse.

5.12. Taxameterreform

Landdistrikternes Fællesråd opfordrer til at fastholde ambitionen om en taxameterreform, der tilgodeser en bred uddannelsesdækning. Der er behov for at stabilisere institutionernes økonomi ved et øget, langsigtet grundtilskud med henblik på at gøre tilskudssystemet mindre aktivitetsafhængigt. Derudover bør tilskudssystemet justeres således, at det i højere grad understøtter de mindre ungdomsuddannelser i landdistrikterne ved at øge grund- og udkanttilskud.

DEG mener, at en justering af elevfordelingsaftalen skal ske i sammenhæng med et eftersyn af taxametrene på de gymnasiale uddannelser, således at udbud af de gymnasiale uddannelser lige-stilles økonomisk i hele Danmark.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet har noteret sig det af høringsparterne anførte.

5.13. Evaluering af aftalen

DEG finder, at det er nødvendigt, at der på længere sigt foretages en grundig evaluering af aftalen og dens konsekvenser – både tilsigtede og utilsigtede konsekvenser – for optag, frafald, faglighed og trivsel. DEG anbefaler at den nye regering prioriterer at knytte ekstern følgeforskning til aftalen, som har så stor betydning for unge menneskers gymnasieuddannelse. Alternativt beder DEG ministeriet om at overføre data vedr. elevernes ansøgningsprioriteter til forskerdatabase, så eksterne organisationer og forskere kan udarbejde ekstern følgeforskning af konsekvenser af elevfordelingsaftalen.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Aftalen om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Uddannelser er bortfaldet. I forbindelse med indgåelse af ny politisk aftale om etablering af en ny langsigtet model for elevfordeling, vil der blive taget stilling hertil. Børne- og Undervisningsministeriet har noteret sig det af DEG anførte.